

Mangel på arbejdskraft øger behovet for stram økonomisk politik i Grønland

---

Skrevet af

Søren Bjerregaard
Chef for værdipapir- og
betalingsbalancestatistik
sbje@nationalbanken.dk
+45 3363 680

Grønland er kommet overraskende godt gennem de seneste tre år med pandemi, energikrise og krig i Europa. Økonomien er præget af gunstige tider for fiskeriet og en markant udbygning af infrastrukturen. Inflationen er fortsat moderat i forhold til omverdenen. Fremgangen har ført til udbredt mangel på arbejdskraft og tilflytning fra udlandet. Presset på økonomien nødvendiggør en stram økonomisk politik i de kommende år.

Stor tilflytning fra Asien som følge af mangel på arbejdskraft

Et meget langt opsving har medført udbredt mangel på arbejdskraft. Der er kommet en stor tilflytning af asiatisk arbejdskraft i de senere år. Det er fortrinsvis ufaglært arbejdskraft og er et nyt fænomen i grønlandsk økonomi.

Behov for stram økonomisk politik i de kommende år

Presset på arbejdsmarkedet og hensynet til mest mulig lokal beskæftigelse taler for, at der ikke igangsættes nye større anlægsarbejder, før de store lufthavne i Nuuk og Ilulissat er etableret.

Langsigtet balance mellem offentlige indtægter og udgifter

Et stort efterslæb i vedligeholdelsen af offentlige bygninger og opbygningen af offentlig gæld taler for politiske prioriteringer, som også kan sikre en nødvendig langsigtet balance mellem offentlige indtægter og udgifter.

Hvorfor er det vigtigt?

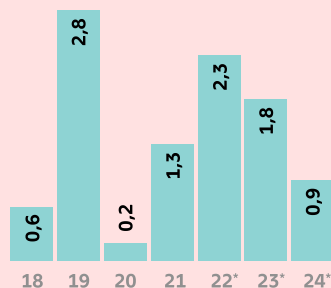
Danmarks Nationalbank er centralbank for hele rigsfællesskabet. Vi analyserer derfor løbende udviklingen i grønlandsk og færøsk økonomi. Det gør vi bl.a. for at leve op til vores formål om at sikre stabile priser og for at få det bedste grundlag for at vurdere, om der er ved at blive opbygget samfundsøkonomiske ubalancer.

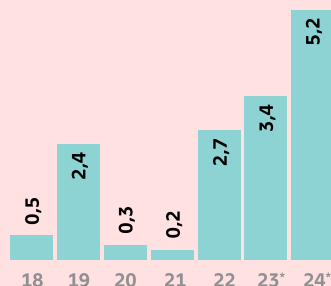
Udbredt mangel på arbejdskraft har øget behovet for en stram økonomisk politik

Hovedfigur: Fakta om Grønlands økonomi

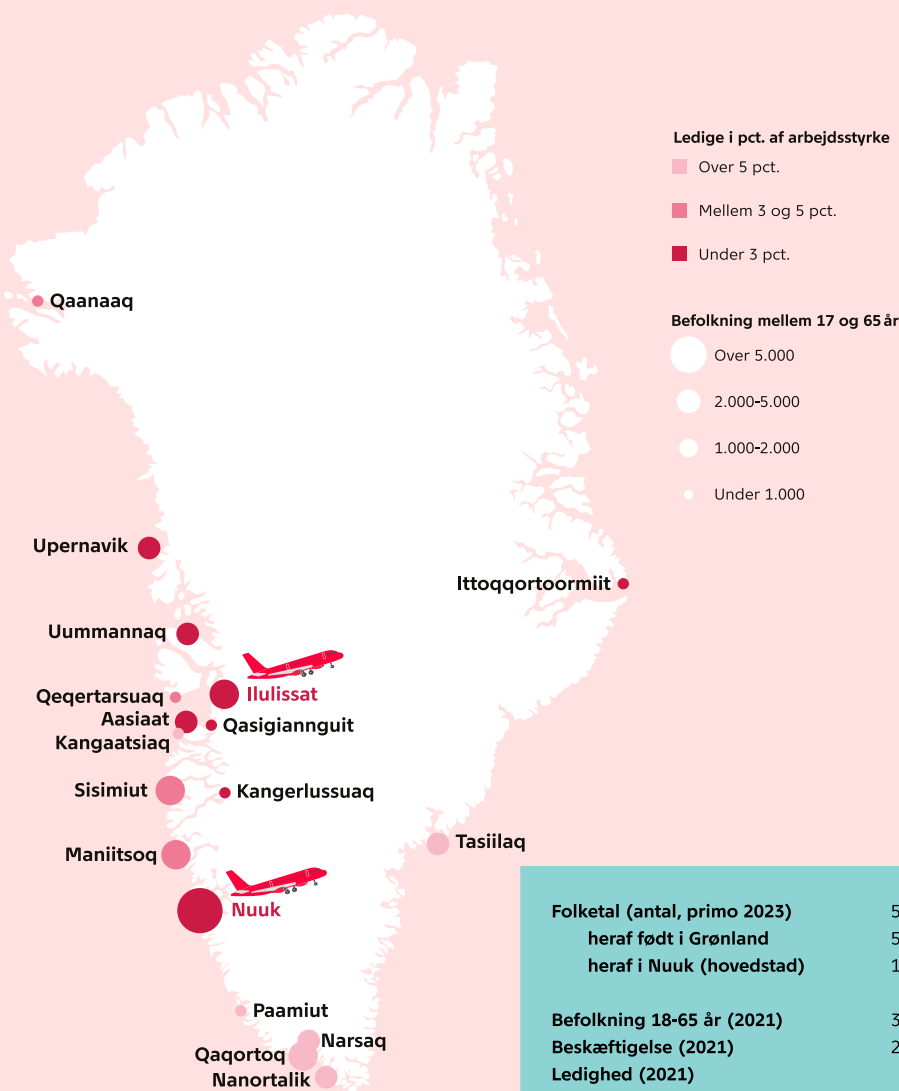
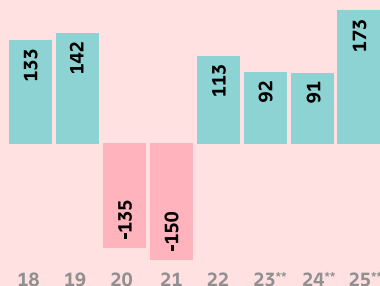
Vækst i BNP
pct.

Stigning i forbrugerpriser
pct.

Landskassen, drifts- og anlægssaldo
mio. kr.

Folketal (antal, primo 2023)	56.609
heraf født i Grønland	50.160
heraf i Nuuk (hovedstad)	19.604
Befolkning 18-65 år (2021)	37.153
Beskæftigelse (2021)	27.874
Ledighed (2021)	1.059
BNP (mia. kr., 2021)	20,3
pr. indbygger (1.000 kr.)	360,9

Anm.: (*) Skøn for realvækst i BNP fra Grønlands Økonomiske Råd, september 2023, (**) Skøn for drifts- og anlægssaldo fra finanslovsforslag 2024.

Kilde: Grønlands Statistik, Danmarks Statistik, Departement for finanser og ligestilling, Økonomisk Råd.

Der er samlet set 72 beboede bosteder i Grønland, hvoraf 45 bosteder har under 200 beboere. På disse mindre bosteder bor lidt over 7 pct. af befolkningen. Den andel har været faldende i en årrække, mens folketallet i Nuuk og de større byer er stigende.

Emner

Grønlandsk økonomi

01

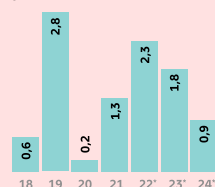
Overblik over Grønlands økonomi

Grønland er kommet overraskende godt gennem de seneste tre år med pandemi, energikrise og krig i Europa. Økonomien har været i fremgang siden 2015, ikke mindst som følge af gunstige tider for fiskeriet, som er det altdominerende private erhverv. Inflationen er fortsat moderat i forhold til omverdenen, og der sker en betydelig modernisering af infrastrukturen i form af nye lufthavne og nybyggeri af boliger, forsyningsanlæg mv. Samtidig er turismen vendt stærkt tilbage, efter at rejserestriktionerne er afskaffet. Fremgangen i økonomien ses tydeligt på arbejdsmarkedet, hvor ledigheden kan nå ned på 2 pct. i år, se figur 1. Det er det laveste niveau nogensinde og har medført, at der i stigende grad er brug for udenlandsk arbejdskraft. Presset på økonomien øger behovet for en stram økonomisk politik i de kommende år. Der er et voksende behov for reformer. De offentlige indtægter kan ikke følge med udgiftspreset på længere sigt, og finanspolitikken er derfor uholdbar.

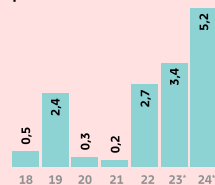
FIGUR 1

Fakta om Grønlands økonomi

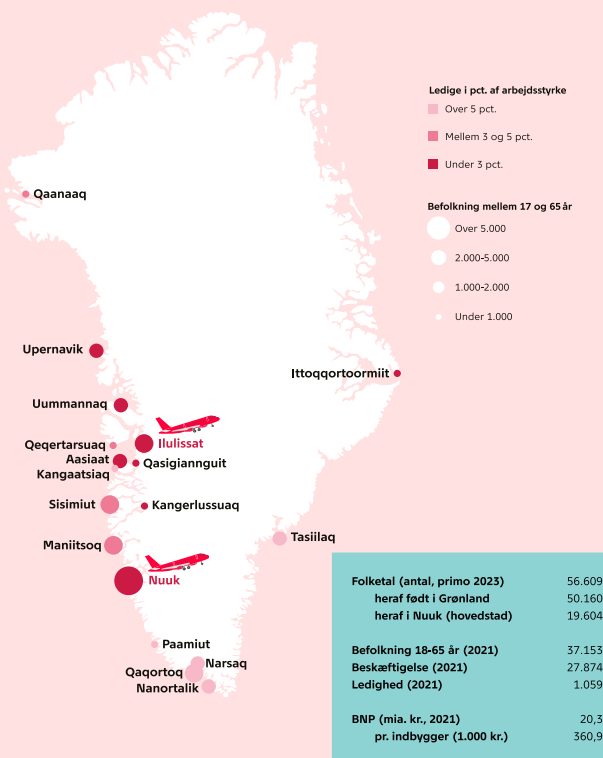
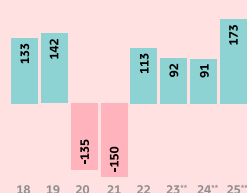
Vækst i BNP pct.

Stigning i forbrugerpriser pct.

Landskassen, drifts- og anlægssaldo mio. kr.

Anm.: (*) Skøn for realvækst i BNP fra Grønlands Økonomiske Råd, september 2023, (**) Skøn for drifts- og anlægssaldo fra finanslovsforslag 2024.

Kilde: Grønlands Statistik, Danmarks Statistik, Departement for finanser og ligestilling, Økonomisk Råd.

02

Mangel på arbejdskraft presser økonomien

Grønland har haft fremgang i produktion og beskæftigelse siden 2015, og den gunstige økonomiske udvikling hænger tæt sammen med en række gode år i fiskeriet. I de senere år har aktiviteten knyttet til anlæg af nye lufthavne i Nuuk og Ilulissat og anden infrastruktur også bidraget til den økonomiske fremgang. Højkonjunkturer forventes at fortsætte i 2023 og 2024, hvor økonomien ventes at vokse med respektive cirka 2 pct. og 1 pct. Det er vurderingen i Grønlands Økonomiske Råds rapport fra september 2023.

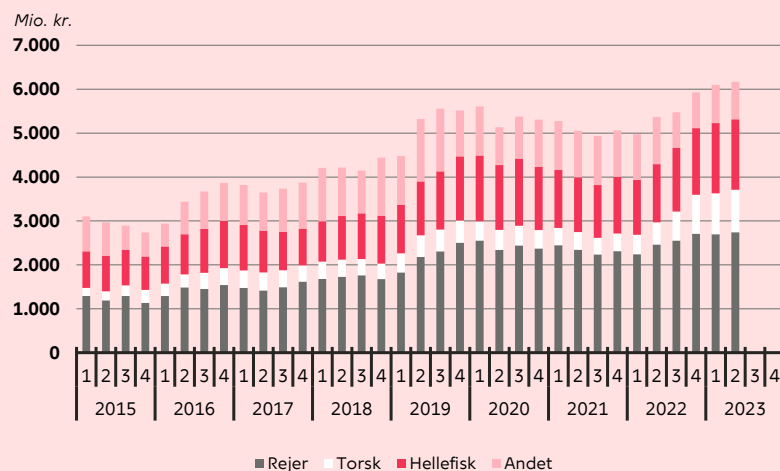
Inflationen er fortsat beskeden som følge af Grønlands særlige infrastruktur på energiområdet. I juli 2023 steg forbrugerpriserne med 2,5 pct. i forhold til året før, hvor særligt bolig og fødevarer bidrog til højere forbrugerpriser. I 2020 blev der indgået prissikringsaftaler på olieprodukter, som gælder til udgangen af 2023. Aftalerne har i høj grad været med til at dæmpe effekterne af de stigende energipriser for de grønlandske forbrugere. En ny prissikringsaftale på olie gældende fra 2024 vil indebære højere energipriser, og inflationen forventes derfor at stige i 2024. Med en stor import vil de højere globale priser på olieprodukter og forbrugsvarer på længere sigt slå igennem i de grønlandske forbrugerpriser.

Eksporten af fisk og skaldyr er rekordhøj

Vareeksporten består altovervejende af fisk og skaldyr i forskellige grader af forarbejdning. De vigtigste arter i eksporten er rejer, hellefisk og torsk, men der eksporteres også fiskeprodukter af krabber, lodde og makrel. En gunstig udvikling i fangstmængder og fiskepriser har medført stigende eksport, som nåede 5,2 mia. kr. i 2022. Det er den højeste eksportværdi af fisk og skaldyr på et enkelt år, og den gunstige udvikling er fortsat ind i 2023, se figur 2.

FIGUR 2

Eksportværdien af fisk og skaldyr er steget betydeligt

Anm.: Søjlerne er sum over seneste 4 kvartaler, da der er store sæsonudsving mv. i fiskeriet.
Kilde: Grønlands Statistik.

Prisen på fisk og skaldyr har udviklet sig gunstigt. Den gennemsnitlige kilopris for rejer og hellefisk var i 1. kvartal 2023 mellem 10 og 15 pct. højere end året før. Prisen på torsk steg meget voldsomt i 2022, men det er ikke usædvanligt med store udsving i fiskepriser. Gunstige fiskepriser betyder høje eksportpriser, som styrker bytteforholdet i udenrigshandelen og øger købekraften i samfundet.

Fangsterne i grønlandsk farvand er også steget gennem en årrække. Rejefangsten er steget syv år i træk, og kvoterne for dette økonomisk vigtige fiskeri afspejler den biologiske rådgivning, og fiskeriet er bl.a. derfor MSC-certificeret som bæredygtigt. Det samme gælder for det havgående fiskeri efter hellefisk.

Andre dele af fiskeriet reguleres til gengæld problematisk. Det drejer sig særligt om det kystnære fiskeri efter hellefisk og torsk, hvor fangstmængderne i en årrække langt har oversteget den biologiske rådgivning. Fiskerikommisjonen anbefalede i 2021 en række konkrete initiativer for et mere bæredygtigt fiskeri og et større afkast til samfundet af ressourcen. I forvaltningen af fiskeressourcerne fremhævede kommissionen vigtigheden af at sikre, at fiskeren har sin fangstrettighed til kvoten alene, at rettighedens varighed er kendt, og at fiskeren har ret til at overdrage eller sælge rettigheden. En ny fiskerilov, der er baseret på anbefalingerne, er vigtigt for langsigtet at styrke erhvervet.

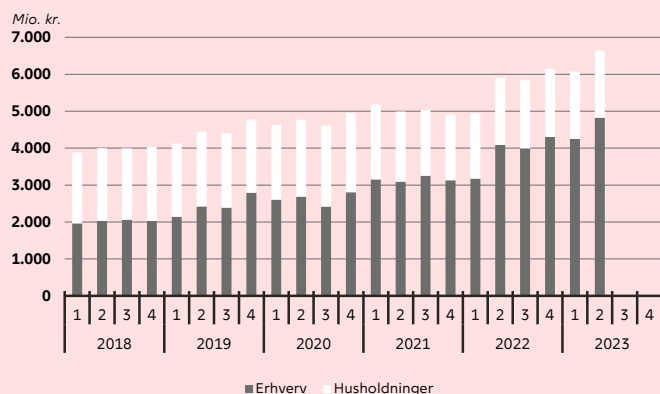
Store anlægsinvesteringer og stigende erhvervsudlån

Kalaallit Airport A/S er i anlægsfasen med de tre nye lufthavne i Nuuk, Ilulissat og Qaqortoq. Noget af den nye landingsbane i Nuuk blev taget i brug i år, og terminalbygningerne er ved at blive færdigprojekteret, så lufthavnen kan stå færdig i 2024. Anlæggelsen af lufthavnen i Ilulissat blev påbegyndt i efteråret 2020, men blev forsinket af bl.a. pandemien, og forventes at stå færdig i 2025. Den regionale lufthavn i Qaqortoq forventes færdig i 2026.

Med de tre nye lufthavne vil der samlet set være investeret knap 5 mia. kr. i ny infrastruktur. Der investeres desuden 500 mio. kr. i to moderne affaldsforbrændingsanlæg i Nuuk og Sisimiut, som forventes at kunne tages i brug i 2024 og 2025. Det er samtidig vedtaget at udvide vandkraftværker til forsyning af Nuuk samt Qasigiannguut og Aasiaat til samlet set 3,5 mia. kr. Det er endnu ikke besluttet, hvornår disse nye anlægsprojekter skal gå i gang.

FIGUR 3

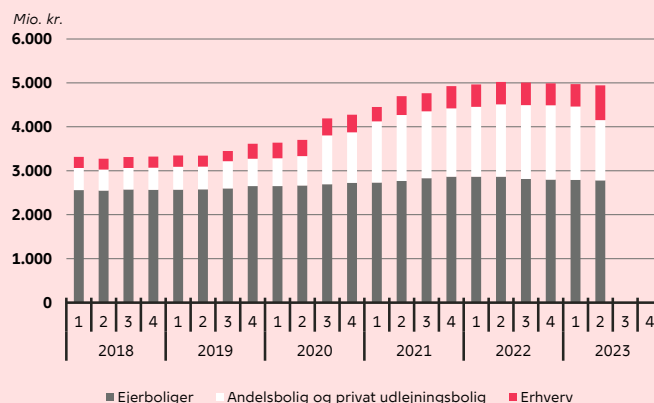
Stigende bankudlån til erhverv

Anm.: Erhverv er alle typer ikke-finansiell virksomhed, herunder andelsboligforeninger og private udlejningsejendomme.
Kilde: Grønlands Statistik og Nationalbanken.

FIGUR 4

Uændret realkreditudlån siden begyndelsen af 2022

Anm.: Obligationsrestgælden (nominel) er fordelt efter ejendomskategori.
Kilde: Grønlands Statistik og Nationalbanken.

Aktiviteten inden for bygge- og anlægsområdet er derfor meget høj og stimuleres yderligere af omfattende bolig- og ejendomsbyggeri, særligt i Nuuk og de større byer. Det ses bl.a. i høj udlånsvækst til erhverv, der også omfatter udlån til nye andelsforeninger og anden fast ejendom, se figur 3. Boligfinansieringen via danske realkreditinstitutter sker i altovervejende grad med fastforrentede lån med afdrag. Den moderate vækst i realkreditudlån siden 2022 kan hænge sammen med, at boligejere har valgt at reducere restgælden ved at omlægge deres lån i forbindelse med de stigende realkreditrenter, se figur 4.

Boligmarkedet i Grønland er kraftigt reguleret og præget af omfattende offentlig støtte, som er med til at stimulere efterspørgslen efter boliger. Kommunerne kan bl.a. på en række betingelser tilbyde boligfinansieringslån, som er rente- og afdragsfri i de første 20 år til nyopførte boliger. Der er samtidig mangel på egnede byggegrunde i de større byer, hvilket tilsammen presser priserne opad på boligmarkedet. Ordningen med offentlige lån til nyopførte boliger er under udfasning i Nuuk, hvor presset på boligmarkedet er meget stort.

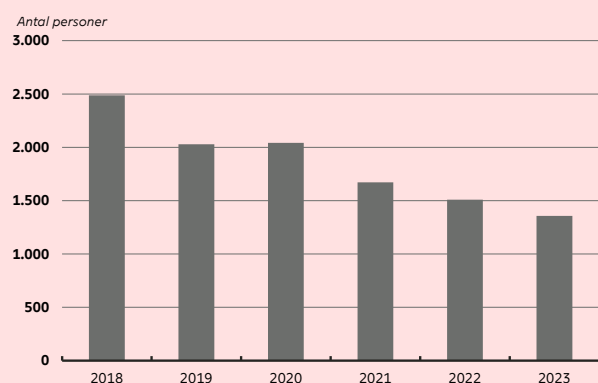
Mangel på arbejdskraft og øget indvandring

Fremgangen mærkes i hele Grønland men stærkest i Nuuk og Nordgrønland, hvor presset på arbejdsmarkedet også er størst. I Syd- og Østgrønland er situationen en lidt anden. Her falder folketallet, og erhvervsmulighederne er mere begrænsede, bl.a. fordi fiskeriet er flyttet længere mod nord som følge af klimaforandringer. Ledigheden i Syd- og Østgrønland er noget højere end i resten af landet, og visse steder markant højere. I den største by på østkysten, Tasiilaq, var ledigheden på knap 15 pct. af arbejdsstyrken i 2021, mens den i Nuuk var 2,5 pct. og under 2 pct. i Ilulissat.

Ledigheden var 3,7 pct. af arbejdsstyrken i 2021, som er det seneste år med registerbaseret statistik for arbejdsmarkedet. Kommunerne registrerer hver måned antallet af personer, der henvender sig med arbejdsløshed som et problem. De kommunale optællinger viser, at ledigheden er faldet yderligere i 2022 og 2023. Fra januar til august 2023 blev 1.357 personer i gennemsnit registreret som arbejdssøgende, hvilket er ca. 150 personer færre end i samme periode 2022 og ca. 300 færre end i 2021, se figur 5.

FIGUR 5

Stadig færre registrerede arbejdssøgende

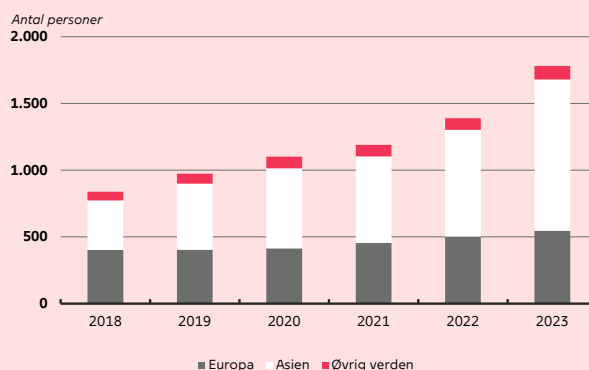

Anm.: Antal registrerede arbejdssøgende i gennemsnit fra januar til august. Opgørelsen er en optælling af de personer, der i løbet af en måned har henvendt sig til kommunen med arbejdsløshed som problem.

Kilde: Grønlands Statistik.

FIGUR 6

Flere udenlandske statsborgere i den erhvervsaktive alder

Anm.: Udenlandske statsborgere mellem 17 og 64 år. I 2023 er de fleste udenlandske statsborgere fra Philippinerne, Thailand, Island, Sri Lanka og Polen.

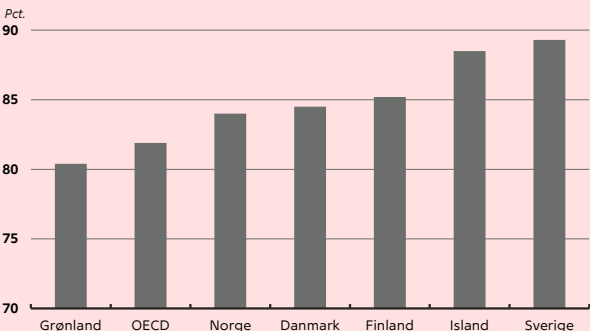
Kilde: Grønlands Statistik.

En stigende rekruttering af udenlandske arbejdskraft vidner også om pres på arbejdsmarkedet. Fra 2018 til 2023 er ca. 1.000 udenlandske statsborgere i den erhvervsaktive alder flyttet til Grønland, især fra asiatiske lande, se figur 6. Det svarer til en forøgelse af arbejdsstyrken og beskæftigelsen med 3,5 pct. i det omfang, at de er kommet til Grønland for at arbejde. Den store rekruttering af fortrinsvis ufaglært arbejdskraft er et nyt fænomen.

Presset på arbejdsmarkedet skal ses i lyset af deltagelsen på arbejdsmarkedet, som er forholdsvis lav sammenlignet med andre lande. Omkring 80 pct. af befolkningen mellem 25 og 65 år deltager på arbejdsmarkedet, hvilket er lidt under OECD-gennemsnittet og en del under de nordiske lande, se figur 7. Der er tale om en strukturel forskel, som hænger sammen med uddannelse og kvalifikationer. Det er velkendt på tværs af lande, at der er en tæt sammenhæng mellem kvalifikationer og beskæftigelsesmuligheder. I Grønland har personer med uddannelse samme høje beskæftigelsesgrad som i de nordiske lande og OECD-landene. Personer med folkeskolen som uddannelsesbaggrund har betydeligt lavere tilknytning til arbejdsmarkedet, se figur 8. Uddannelsesniveauret er den vigtigste forklaring på, at beskæftigelsesgraden er lavere i Grønland end i andre lande. Over halvdelen af befolkningen mellem 25 og 64 år har folkeskolen som højeste uddannelsesniveau. Det er en betydelig større andel end i de nordiske lande.

FIGUR 7

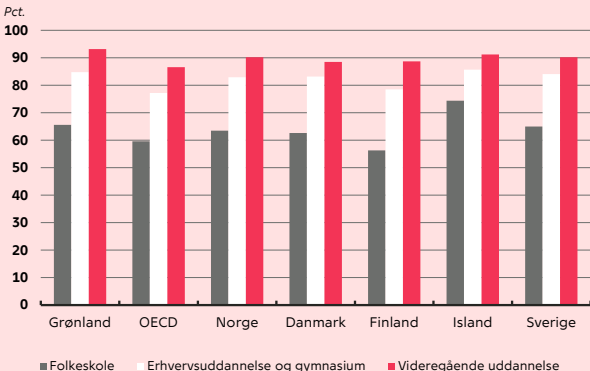
Erhvervsfrekvensen blandt 25- til 64-årige er lavere i Grønland

Anm.: Andel af personer mellem 25 og 64 år, der enten er i beskæftigelse eller ledige. Tal for Grønland er fra 2021, mens øvrige lantedata er fra 2022.
Kilde: Grønlands Statistik og OECD, *Employment Outlook* (2023).

FIGUR 8

Uddannelse vigtigt for tilknytningen til arbejdsmarkedet

Anm.: Beskæftigelsesgraden fordelt på højest opnåede uddannelsesniveau for 25-64-årige for OECD-landene, og for 18-65-årige for Grønland.
Kilde: Grønlands Statistik og OECD, *Employment Outlook* (2023)

03

Behov for stram økonomisk politik

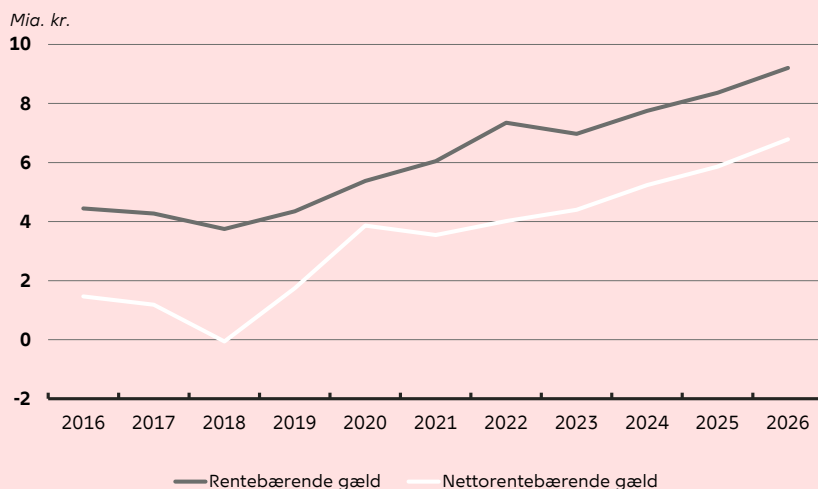
Den gunstige økonomiske udvikling viser sig i den offentlige økonomi, hvor der i finanslovsforslaget for 2024 forventes overskud i 2023, 2024 og årene derefter. Finanslovsforslaget afspejler den grønlandske budgetlov, der har krav om, at der som minimum skal være balance mellem indtægter og udgifter over en 4-årig periode. Budgetloven fastlægger samtidig, at udgifterne til drift og anlæg højst kan vokse reelt med 1 pct. i ét år og 2 pct. over en 4-årig periode. Budgetloven sætter dermed grænser for væksten i offentlige udgifter. I finanslovsforslaget er overskuddet på drifts- og anlægsbudgettet ca. 0,5 pct. af BNP i 2024 og ca. 1 pct. i 2025, hvilket er beskedent i en højkonjunktur. Den offentlige udgiftsvækst ligger samtidig tæt på budgetlovens grænse. Den aktuelle økonomiske situation med udbredt mangel på både faglært og ufaglært arbejdskraft taler for en stram økonomisk politik i disse år. Pengepolitikken er strammet, og de højere renter kan dæmpe de private investeringer fremadrettet. Hensynet til mest mulig lokal beskæftigelse taler også for, at der ikke igangsættes nye større anlægsarbejder, før de store lufthavne i Nuuk og Ilulissat er etableret. Lufthavnen i Nuuk forventes færdiggjort i 2024, og lufthavnen i Ilulissat i 2025.

Opbygning af gæld og risikoeksponering

Selvstyret har en nettoformue på lidt over 1 mia. kr., og stort set ingen bruttogæld. Det er et resultat af budgetpolitikken, der bl.a. har en relativt høj likviditet for landskassen som pejlemærke. For selvstyret, kommunerne og de offentligt ejede aktieselskaber under ét er den rentebærende nettogæld imidlertid steget til 4,4 mia. kr. i 2023 og forventes at vokse til 6,8 mia. kr. i 2026, se figur 9.

FIGUR 9

Samlet gæld for selvstyre, kommuner og offentligt ejede aktieselskaber stiger

Anm.: Den rentebærende gæld er bruttogæld til långivere, mens de likvide beholdninger er fratrasket i opgørelsen af nettorentebærende gæld.

Kilde: Departementet for Finanser og Ligestilling, *Politisk-økonomisk beretning 2023*.

Opbygningen af gæld sker især som følge af infrastrukturinvesteringer i de selvstyrejede selskaber, bl.a. til at anlægge de nye lufthavne, og i kommunerne og deres selskaber. Selvstyret forventer bl.a. at skulle optage nye lån til at kunne udvide Buksefjordværket til energiforsyningen af Nuuk og etablere nyt vandkraftværk til energiforsyning af Aasiaat og Qasigiannuit.

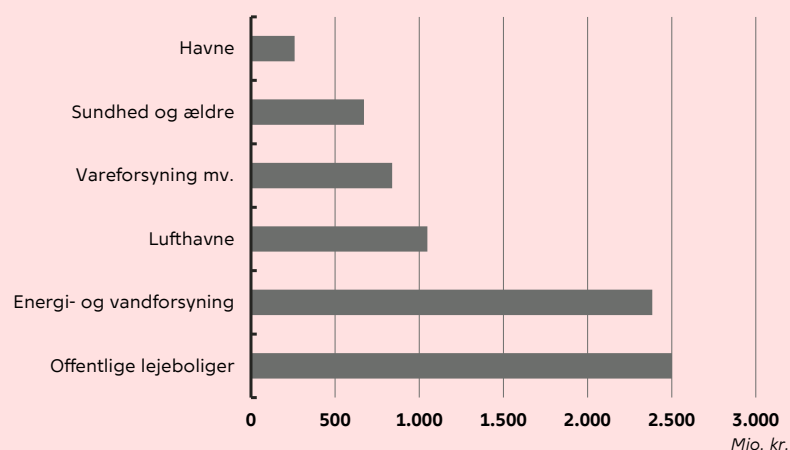
Selvstyret ejer en række af de største selskaber i landet. Det drejer sig bl.a. om fiskerikoncernen Royal Greenland, dagligvarekoncernen KNI, flyselskabet Air Greenland, rederiet Royal Arctic Line, teleselskabet Tusass og lufthavnsselskabet Kalaallit Airports. Hertil kommer selvstyrekontrollerede aktiviteter inden for energiforsyning i Nukissiorfiit og NunaGreen, som skal stå for den planlagte udvidelse af vandkraftværker til samlet set 3,5 mia. kr. De offentligt ejede selskaber har ofte eneansvaret for samfundskritiske opgaver, som ikke bare kan lukkes ned, hvis et selskab kommer i økonomisk uføre. Selvstyret vil være nødt til at holde gang i aktiviteterne, og med opbygningen af gæld i selskaberne og de stigende renter vokser risikoeksponeringen af landskassen derfor tilsvarende.

Efterslæb i vedligeholdelse af offentlige bygninger og anlæg

Gældssituationen skal ses i sammenhæng med, at der over en lang årrække er opbygget et betydeligt efterslæb i vedligeholdelsen af offentlige bygninger og installationer. Det gælder i forhold til boliger, forsyningsanlæg og infrastruktur, sygehusvæsenet, havne mv., hvor der samtidig er stigende krav til moderne standarder. Det vil kræve meget store investeringer over en årrække at fjerne efterslæbet. Det samlede vedligeholdelsesefterslæb er opgjort til ca. 7,6 mia. kr., hvor særligt de selvstyrejede lejeboliger og energi- og vandforsyningsområdet vejer tungt, se figur 10. Vurderingen af efterslæbet på de enkelte områder er ikke nødvendigvis gennemført på sammenlignelig måde. På nogle områder foreligger der detaljerede undersøgelser af investeringsbehovet, mens der på andre områder er tale om overslag. Efterslæbet på vedligeholdelse på uddannelses- og socialområdet er ikke opgjort.

FIGUR 10

Stort efterslæb i vedligeholdelse af offentlige bygninger, anlæg og installationer

Anm.: Vedligeholdelsesefterslæbet kan være opgjort efter forskellige principper på de enkelte områder og er dermed ikke nødvendigvis direkte sammenlignelige.

Kilde: Departementet for Finanser og Ligestilling, *Det nødvendige vedligehold, Redegørelse om landsplanlægning 2023*.

Vedligeholdelse kan finansieres gennem brugerbetaling eller skattebetaling. Dilemmaet i det store efterslæb er, at der ikke har været hensat tilstrækkeligt til vedligeholdelse på vigtige områder, hvor brugerbetalingen allerede er udbredt, fx bolig- og energiområdet. Det drejer sig især om, at huslejen i mange offentlige lejeboliger har været fastsat så lavt, at boligforeningerne ikke har mulighed for at afholde de nødvendige udgifter til vedligeholdelse og modernisering.¹ Mange offentlige boliger er derfor i dag i en dårlig stand, og der er ikke midler til den renovering og fornyelse, som er i lejernes langsigtede interesse.

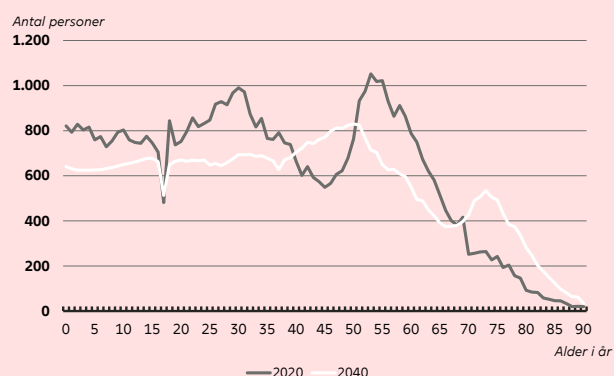
Holdbarhedsproblem og reformbehov

Den øgede risikoeksponering af de offentlige finanser og det store vedligeholdelsesefterslæb på offentlige bygninger og anlæg skal ses i sammenhæng med et mere langsigtet finanspolitisk holdbarhedsproblem. Der bliver betydeligt flere ældre over de kommende årtier, mens et faldende folketal trækker i retning af mindre arbejdsstyrke og beskæftigelse, se figur 11. Flere ældre betyder stigende pres på udgifter til sundhedsvæsen, ældrepleje, pensioner mv. De offentlige indtægter kan ikke følge med udgiftspreset, og de offentlige finanser er derfor ikke holdbare på længere sigt.

Det er udviklingen i statens tilskuddet til Grønland, der er årsag til den faldende tendens i indtægter som andel af BNP i de kommende årtier, se figur 12. Efter selvstyreloven bliver statens tilskud reguleret med dansk løn- og prisudvikling, og tilskuddet som andel af BNP bliver langsomt reduceret, da den grønlandske vækst i pris og lønninger i gennemsnit er højere end den danske vækst. I midten af 1990'erne udgjorde bloktilskuddet fx 35 pct. af grønlandsk BNP, og den andel er faldet til ca. 20 pct. i 2023 og ventes at falde yderligere. Ifølge Grønlands Økonomiske Råd vil de stigende udgifter og presset på indtægterne betyde, at der årligt mangler en finansiering på 1,3 mia. kr. (opgjort i 2021-niveau), hvis forløbet i de offentlige finanser skal være holdbart på længere sigt, se figur 12.

FIGUR 11

Aldersfordelingen af befolkningen i 2020 og 2040

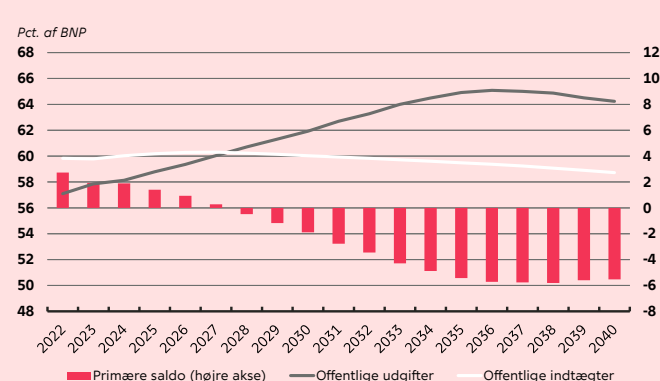

Anm.: Aldersfordelingen er baseret på befolkningsfremskrivningen fra 2019 (hovedalternativet). Faldet i antal personer omkring 15-16 år skyldes efterskoleophold, som ofte holdes i Danmark.

Kilde: Grønlands Statistik.

FIGUR 12

Udviklingen i de offentlige indtægter og udgifter mod 2040

Anm.: De offentlige indtægter og udgifter er ekskl. nettorenteindtægter og -udgifter. Saldoen er dermed ikke sammenlignelig med drifts- og anlægssaldoen i Landskassen.

Kilde: Grønlands Økonomiske Råd, Rapport 2. halvår 2023, og DREAM, Den makroøkonomiske model for Grønland 2023.

¹ Se Landstingsforordning nr. 2 af 12. maj 2005 om leje af boliger, hvorefter huslejen i de offentlige udlejningsboliger skal fastsættes således, at den giver boligafdelingen mulighed for at afholde samtlige udgifter.

Holdbarhedsproblemet nødvendiggør politiske prioriteringer. Det er i finanslovsforslaget for 2024 annonceret, at der vil blive fremlagt en Holdbarheds- og vækstplan II senere på året. Sigtet er at begrænse udgiftsvæksten og gøre økonomien mere robust gennem øget aktivitet i den private sektor. Det skal bl.a. ske gennem en række reformspor vedrørende uddannelse, bæredygtig vækst og en flerstrengt økonomi, fremtidssikring af den offentlige sektor, reformer af skattesystemet, velfærdsydelser samt bolig- og ældreområdet.

Må vi sende dig *nyheder* fra Nationalbanken?

Få besked om vores nyeste udgivelser
direkte i din indbakke.

Læs mere om vores nyhedsservice
og tilmeld dig på nationalbanken.dk/da/nyhedsservice,
eller scan QR-koden.

Du kan også få vores nyheder som RSS-feeds.
Læs mere på nationalbanken.dk/da/rss-feeds.

Publikationer

NYT

Nyt er en appetitvækker, der giver et hurtigt indblik i en af Nationalbankens længere publikationer. Nyt er for dig, der har brug for et let overblik og godt kan lide en tydelig vinkling.

STATISTIKNYHED

Statistiknyheder sætter fokus på de nyeste tal og tendenser i Nationalbankens statistikker. Statistiknyheder henvender sig til dig, der vil have hurtig indsigt i aktuelle finansielle data.

RAPPORT

Rapporter er en tilbagevendende beretning om Nationalbankens arbejdsområder og virksomhed. Her finder du bl.a. Nationalbankens årsrapport. Rapporter er for dig, der har brug for en status og opdatering på den forgangne periode.

ANALYSE

Analyser fokuserer på aktuelle emner, som er særligt relevante for Nationalbankens formål. Analyser kan også indeholde Nationalbankens anbefalinger. Her finder du bl.a. vores prognose for dansk økonomi og vores vurdering af den finansielle stabilitet. Analyser henvender sig til dig, der har en bred interesse for økonomiske og finansielle forhold.

ECONOMIC MEMO

Economic Memo giver indblik i det analysearbejde, som Nationalbankens ansatte er i gang med. Economic Memo indeholder fx baggrundsanalyser og metodebeskrivelser. Economic Memo henvender sig primært til dig, der i forvejen har kendskab til økonomiske og finansielle analyser.

WORKING PAPER

Working Paper præsenterer forskningsarbejde fra både ansatte i Nationalbanken og vores samarbejdspartnere. Working Paper henvender sig primært til dig, som er fagperson, og til dig med interesse for forskning inden for centralbankvirksomhed samt økonomi og finans i bredere forstand.

Analysen består af en dansk, grønlandsk og engelsk version. I tilfælde af tvivl om oversættelsens korrekthed gælder den danske version.

Danmarks Nationalbank
Langelinie Allé 47
2100 København Ø
+45 3363 6363

Redaktionen er afsluttet den 23. oktober 2023

**DANMARKS
NATIONALBANK**